PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL Nedim, Ahmet
248 Es'ar-ı Nedim
N435A17
1920

3745

18/554

Nedim, Ahmet

اشعار نديم

Eş'ār-ı
Nedīm

بر غزل طرح ایده‌یم باری كه قالسون يادكار
صحن سعد آباده‌ده ، استانبولك خوبانه

ديوان نديم : صحيفه ـ ٤٣

نفاست مطبعه‌سی

١٩٢٠

PL
248
N435A17
1920

LIBRARY
MAY 15 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

كوچوك بر مقدمه

— مكتب مداوملرينه —

بو كون مملكتمزده ادبيات قديمه‌مزه دوغرو ، قيمت و نعمت شناسانه بر نظر تقدير وتوقير رجى عطف ايديلديكى شو صيراده بر [كليات نفائس اسلاف] وجوده كتيرمكى ، چوق حرارتلى بر آرزو حالنده امل ايدينيورز ، وايلك نومروسنده نديمك ديوانندن منتخب پارچه‌لر ويرييورز . رغبت كوردكجه ، ديوانلرينك نسخهٔ مطبوعه‌لرى قالمه‌مش ويا هيچ طبع ايدلمه‌مش شاعرلريمزك اثرلرندن انتخاب صورتيله بو كلياتك اجزالرى تعدد وتسلسل ايده‌جكدر .

بزى بو تشبثه ، خاصةً كنجلرك ، مكتب مداوملرينك بو كبى آثارى اوقومغه ، تدقيق ايتمكه قارشى اويانان شوق و هوسلرى تشويق ايلمشدر ، كه ايسته‌نيلديكى كبى ، ايسته‌ديكمز كبى بر كليات وجوده كتيرمكه موفق اولورسه‌ق شرفى دوغرودن دوغرويه سز قارئه وقارئلريمزه عائد قاله‌جقدر .

احمد حمدى

— روح زار ندیمه انحاف —

(احمد ندیم افندی) نك قیصه‌جه ترجمهٔ حالی :

ندیم، استانبوللی ایکی قاضیعسکرزاده‌نك تشکیل ایتدیکی برعائله‌دن، ینه استانبولده دنیایه کلمشدر. ترقی‌یی بویوك پدرینك مسلکنه انتسابده کوره‌رك طریق قضایه کیرمش واجازت آلدقدن برمدت صوکره محمود پاشا محکمه‌سنه حاکم اولمشدر. ندیمی، محکمه‌لرك دار ومقبض اوطه‌لرندن، خلقك متمادی شکایتلرینی، بیتمز توکنمز دردلرینی، مضطرب برروحله دیکله‌مکدن شهید علی پاشا قورتارمهدر.

عرفان وفضلی سون علی پاشا، ندیمی حمایه ایدییور. ندیم‌ده کوزل قصیده‌لرله حامیسنه ادای شکران ایله‌یوردی. علی پاشانك وفاتی متعاقب احرازصدارت ایدن ابراهیم پاشا ندیمك فوق‌العاده تقدیرکاری اولیور، هردرلو حیاتی احتیاجلرینی تأمین ایده‌رك شاعری دائرهٔ صمیمیتنه وخصوصیتنه آلیور. ندیم بوندن صوکره بویکی و مسعود دورك شیداکار بربلبلی اولیور.

خوش کوشهٔ ذوق ایدی صفا اهله عالم،

نوش آخری نیش اولماسه، سور آخری ماتم !.

نهایت، بوتون او اذواق کونا کونیله برابر اودور مستناده کوچیور. نه یازق‌که، اوعاقبت فجیعه‌یه اوغرایان وجداً بدبخت اولان داماد ابراهیم پاشانك محفل شعر وصنعتی‌ده، یتشدیردیکی ذکالرده برابر سونوب کیدییور؛ وبو آرالقده اودور احتشامك پك پارلاق بریلدیزی، زواللی احمد ندیم افندی‌ده چوق حزینانه افول ایدییور.

فجیعهٔ وفاتی ۱۱۴۳ ده‌در. ندیم، داماد ابراهیم پاشانك ندیمی وکتابجیسی ایدی..

ندیم، اسکداره‌ده قوش باغی قبرستانده مدفوندر [۱]

آثاری: سراپا شن قصیده‌لری، شوخ غزللری و بالخاصه مرقص شرقیلری احتوا ایدن مرتب دیوانی‌ایله «صحائف‌الاخبار» ترجمه‌سیدر.. دیوانك تعلیق طبعی، برغزلك تکرریله، اونق‌تفك تصحیح خطاسیله برابر کوزل ولسخ طبعی‌ایسه سراپا خطالرله مالی‌در.

[۱] علی جواد. تاریخ وجغرافیا لغاتی : صحیفه - ۱۲۰۵

ندیم حقنده یاپیلمش تحلیلاتی ، تاریخ نشری اعتباریله قید ایتمکی زائد وفائده‌سز بولمدق :

ندیم تازه زبان . . . روح کلامدن ذوق تامی اولان شعرای بنام دندرکه کلشن اندیشه‌سنك هروورد مطراسی . . . شاخسار خیال ، حلاوت مقال قند مثالی . . . رونق‌شکن کفتار ارباب سحرحلالدر . . . طبیعت پاکیزه‌سی بغایت عالی برشاعر عارس‌الفن و لاابالی اولوب آن یسیرده هزار آثاره قادر وهرممدوحك لایق وصنی کفتار سنج اولور برشاعر ماهردر .

تذکرهٔ سالم ـ ۱۱۳٤ : صحیفه ـ ٦٦٤

ندیم ، عصرك شعراسندن ، عهدك فصحاسندن لایق عز و اقبال برمخدوم ملك خصالدر . اشعاری غایت مخیل وکفتاری بی بدلدر .

تذکرهٔ صفائی ـ ۱۱۳٤

—

شکرله بسلر ایدی بولسه زادهٔ طبعم ،
ندیم نادره پرداز ، معنیٔ نوزاد

جازم . مرتب دیوانی ـ ۱۱٤۰ [۱]

—

[۱] جازم ، لاله دوریی ادراك ایدن زمرهٔ مختیاراندن خوش مشرب ، قوی طبیعت برشاعردر .. مرتب دیوانده موجود قصیده وبر ایکی شرقیسندن آکلاشلدیغنه کوره وقتنده کبار وادبی محفللرده آرانه‌جق ، سعد آباد عالملرینه اشتراك ایتدیریله‌جك درجه‌ده زمانك مرغوبی ، « ساز وسوز » . قاریشه‌بیله‌جك قادار وقع وحیثیتی برنده برذات ایمش .. شاعره بوموقع وموفقیتی تأمینده ، اشعارشوخانه‌سی قادارمشرب رندانه‌سنك‌ده دخلی بولنمسی مأمولدر .. شخصیت وآثارینك مزیت وقیمت أدبیه‌سنی کوسته‌رن شوپارچه‌لری ، برینی داماد ابراهیم[*]

ملکت رومده هم شاعرلر
اهل دل پیرلری ماهرلر

ایلیوب وسف جوان تازه
ویردیلر عالمه جان تازه

شوخ نوخط کبیدر هر دیوان
اولدی شیرازه‌سی خط خوبان

حیف آنجق ایکی رسوای قدیم
بری بونظمی یازان برده ندیم

شعرینی زن کبی ایتدی مدخول
اولدی کفتارلری نا معقول

سنبل زاده وهبی. شوق انکیز ـ ۱۲۰۳

—

موی الیه ، کمال وفضلی نمایان برشاعر آتش زبان اولوب متانت طبعنه ، یادکار روزکار اولان دیوان بلاغت عنوانی بر برهان قوی وبرحجت متین معنویدر .

تذکرهٔ فطین ـ ۱۲۶۹ : صحیفه ـ ۴۰۱

---

[*] پاشایه یازدیغی بر قصیدهٔ شتائیه‌سنك کریزکاهندن، دیکرینی برشرقیسندن انتخاب ایده‌رك درج ایله‌یورز :

هنکام شتابعقه صفا ویردی جهانه
تبدیل هوا ایتدی کوزل دوندی زمانه

هر مملکته آتمغیچون پنبهٔ برق
خلاج فلك چنبرینی قیلدی کمانه

یخ بسته ایدوب حالت جوی بهاری
کاشنده کموش معدنی کوستردی خزانه

هر سروجان دوندی بوموسمده چمنده
قار یاغدی صاربقلی براوزون بویلی جوانه [*]

تنظیم غزلده برده‌یمی
نازك سوزلر سوزی بغایت
کویا تبریلور الندہ الفاظ
بو شیوه‌ده بر دخی بهایی
پك دلكش وعاشقانه سویلر
صکره بویوله ندیم کیتمش
الفاظه یکی حضاب ویرمش
لکن کامی تجاوز ایتمش

بر وادیٔ خاص قیلمش احیا
بر ساده‌لك ایچره بیك لطافت
مضمونلری روحی ایلر ایقاظ
بلبل وش ایدر سخنسرایی
تعریض ایدن بیانه سویلر
تقلید ایتمش زیاده ایتمش
برقات دها آب وتاب ویرمش
تا رتبهٔ مزاحه یتمش

ضیا پاشا ، خرابات — ١٢٩١ : برنجی جلد ، صحیفه — ١٥

—

نثرده عثمانلیلرك اك بویوك کاتبی کیم ایسه ، او اولسون ! شعرده اك بویوك صاحب قدرت ، عثمانلیلرك ایچمده ، ینه ندیمدر .

نامق کمال . مجموعهٔ ابوالضیا — ١٢٩٨ : نومرو — ١١

---

[*] استادلرین قارصیچنی ایلدی یاران
آلفته کسم اولدی هپ ابنای زمانه

مضمون شتا نامه‌یی تقدیره نه حاجت
سوز وارمی تنور ایچره اولان ذوق نهانه

⁂

بولدك بکلز ، خرامك سیره چیقمش هپ صنوبرلر
صالن سعد آباده دوغری سروناز کل !
چمنلر پایمالك اولمق استرلر ، چیقوب بر بر
یتور سعد آباده دوغری سروناز کل !

خمکله آرزو مند قدومك جویلر ، خوبان
بتون تشریفك امیدنده ، یول یول منتظر یاران
مدد رفتاره دامن درمیان اول ، تازه ویر میدان
آمان صحرای سعد آباده دوغری سروناز کل !

— المطابع —

شاعر شهیرك آثاری لطافتجه بو کون دکل حتی برعصر صکره بیله مستشهداندن معدود اوله بیلیر درجه ده در .

عبدالحلیم ممدوح، تاریخ ادبیات ـ ۱۳۰۶ : صحیفه ـ ٤٧

—

تقلیددن عاری اشعار شوخانه سیله عثمانلی شاعرلری آراسنده بر موقع مخصوص طوتمش اولان ندیم ، برنادرهٔ طبیعتدر .

معلم ناجی . اسامی ـ ۱۳۰۸ : صحیفه ـ ۳۲۰

—

بو کونکی طرز ادبك پیشواسی ، شناسی عد اولنیور ، حالبوکه یوز بوقدر سنه اول ندیم آکا پیشوالق ایتمشدر .
ندیمك تصورات رندانه و شوخانه سی معیشت شاعقانه سنك عکس تأثیریدر . ندیم اویله برعمر سورمشدرکه بلکه هر کونی برذوق ایله، برصفا ایله کچمشدر. فکر شاعرانه سی مهتابلر ایچنده، چیچکلر آراسنده، دلبرلر سینه سنده ، پیاله لر اطرافنده جولان ایتمکده ایدی .
بر دلبرك مصحف جمالنی برساعت قدر منجذبانه مطالعه ایدر، نتیجه ده تدقیقات عاشقانه برغزل هیئتنده اورته یه قویار ایدی .
سانحات فکریه ایله صادرات قلمیه آراسنده آهنك تناسب (ندیم)ده (فضولی)دن زیاده در . انسان بوتوافقه حیران اولور .
ندیم بر کره تصویره باشلادیمی ، بلا تکلف ، کلیشی کوزل ، بلا سکته دوام ایدر ، کیدر .

نابی زاده ناظم . ثروت فنون ـ ۱۳۰۸ : نومرو ـ ٦

—

ندیم ، یالکز قصائدده ، غزلیاتده اقتدار أدبیسنی اثبات ایتمکله قالمه مشدر . شرقیلرنده ده برطرز نوین ودلنشین ابداع ایده رك ارباب وجده شوق آور درون اولمشدر .

محمد جلال . خزینهٔ فنون ـ ۱۳۱۰ : نومرو ـ ٤٢

—

نزاکت افاده ، سلاست فکر ، نزاهت أدبیه کبی خاصهٔ ممتازه یی حائز اولان بعض قدما ایچنده سرافراز اولمغه لایق نوادر روزکاردن بریده ندیمدر .

ندیم ، شمدیکی خیالاتمزه ، شمدیکی اسلوبمزه موافق پك چوق اشعار بر کزیده براقمش وبوجهتله علویت شاعرانه‌سنی بحق اثبات ایلمشدر .

محمد جلال . عثمانلی ادبیاتی نمونه‌لری ـ ۱۳۱۲ : صحیفه ـ ۵۷۳

—

سلطان احمد ثالث عصرینك یگانه شاعرنکته‌دانی وداماد ابراهیم پاشا مجلس اذواقنك منفرد ندیم ترزبانی اولان احمد ندیم افندی.... متأخرین شعرای عثمانیه‌نك مابه‌الافتخاری عد اولنه‌جق دهاة ادبك برنجیلرندندر .

. . . . ترکی اشعارنده شیوهٔ لسان عثمانیدن ممکن اولدیغی قدر آیرلامغه دقت ایده‌رك بوخصوصجه اقرانك کافه‌سنه رجحان فضیلت اثبات ایتمشدر .

اسلوبی شائبهٔ تکلف و تصنعدن بری وتحف تصورلری ، نازك نازك تعبیرلری کندینه مخصوصدر .

رجائی زاده اکرم ، نهال ـ ۱۳۲۳ : نومرو ـ ٤

—

« ندیم » سرلوحه‌لی منظومه‌دن :

ظریف برسوزی ، برنو شکفته مضمونی
برندن اویناتیر ، أیوان خنده مشحونی .

توفیق فکرت . ثروت فنون ـ ۱۳۱۳

—

روحی (بغدادی) ده افکار وحسیات عمومی ، ندیمده موضعی‌دره روحینك سویله‌کلری اوزمانده طوغری اوله‌بیله‌جکی کبی بو زمانده‌ده طوغری اوله‌بیلیر . فقط ندیمك کیلر سعدآباد استانبولنك تصویری ، تحلیلی ، حیاتیدر . اونده یالکز اوزمانی بولورسیکز . اونك اثرلری اینجه‌لکلریله ، چاپقینلقلریله ، نازلریله ، ادالریله سزه اودوری ایچیرد ؛ وسزده بردارالاشتیاق ماضی اویاندیرر .

ندیم رسامدرده . . . . اونك مصور برقلمی واردر ، اثرلرینی اوقویان بررسام هیچ زحمت چکمکسزین ، الندە ترجمه‌سی اسکی سعد-آباد استانبولنی چیزه‌بیلیر ، کوستررر . ندیم اوزمانی رص وتمثیل ایتمش ،

الك كوچوك كولكه‌سنه، الك اينجه خطوطنه، الك نازك نقطه‌لرينه وارنجه‌يه قدر كوزلريله ايچمش، و بزه صاف و پاك بر منقوشه كبى نقل و اعاده ايلمشدر .

شهاب الدين سليمان . رباب ـ ١٣٢٨ : نومرو ـ ١٤

—

نديم زمانـنك نزاكت و ظرافتيله ممزوج روح ايده‌رك بونلرى آثارينه نقل و تثبيته موفق اولمشدر. نديمده بوندن باشقه لسان اعتباريله دها زياده صميميت واردر كه ديكر شعراده بونى بولمق ممكن دكلدر . شيوۀ لسان تركى‌يى ممكن اولديغى قدر محافظه ايده‌بيلمشدر. هله نديمده‌كى حسن تصور ، حس تخيل ، لطافت معنا سائر شعراده پك نادردر.
نديمك لسانى شوخ ، ظريف ، رقصان ، سليس‌در . آثارينك اكثريسى دائما تازه ، دائما عالمك تقديرينه مظهر قاله‌جقدر .

شهاب الدين سليمان . تاريخ ادبيات ـ ١٣٢٨ : صحيفه ـ ١٨٥

—

. . . . كمال بك مزيات شعر و صنعتنه دائما ثنا خوان اولديغى نديم ايله آهنك بيانى اكثريا مشق تقليد ايتمك تقديركارلغنده بولنديغى نفى آراسنده مطنطن برمقايسۀ تشبيهيه تأسيس ايتدكدن صوكره :
« . . . نديمك ديوانى ايسه آنادن طوغمه صويونمش كوزل بر قيز رسمنه مشابهدر ، اكرچه ارباب مراق ، برنظرده لطافت حسن و آننه مفتون اولور ، لكن مفسد اخلاق اولديغيچون نديم افكار ايتمك جائز دكلدر » دييور .
بومطالعه‌ده‌كى اصابتسزلكى كمال بكك شخص مغفورندن زياده زمانك قناعت ادبيه‌سنه ارجاع ايتمك دها محق اولور . بوكون بيله بزده و بلكه هريرده برقسم اصحاب ادب ـ هم‌ده برقسم ممتاز ـ اخلاق ايله ادبيات آراسنده برمناسبت توهم ايتمكده‌در .
. . . . معلومدر كه صنعت ، يالكز صنعت ايچون ، يعنى ، فطرت بشرده‌كى احتياج ابداعى تطمين مقصديله وجوده كتيريلير . بونك اخلاق ايله طوغريدن طوغرى‌يه هيچ برمناسبتى يوقدر. بردوشيزۀ معصومك حرمت حجابيله برآلفتۀ مشئومك غازۀ نظره خراشنى تصوير ايدن لرجه‌نك قدرت و موفقيتنى، لوحه‌نك موضوع اخلاقيسيله دكل،

مهارت ابداعك درجهٔ فيضيله تقدير اولنور . موسيقيده ، شعرده حاصلى صنايع نفيسه‌نك بوتون مظاهرنده بويله‌در .
برنشيدهٔ خرامك نفخات احتراصيله برالهينك الحان زهدى آراسنده كوش صنعت - موفقيت افاده‌دن باشقه - هيچ برفرق ايشتمز و آراماز .

سليمان نظيف . مجموعهٔ ابوالضيا ، ٣٢٩ : نومرو - ٩٥

—

. . . . نديم روحاً شاعردر . شعرده كوزلكى ، روح استيناسلنى شرقده اوزمانه قدر برمثلى دها كورلمه‌مش برمرتبه‌يه رفع ايلمشدر . حسياتجه اوبله رنكين ، آتشين دمدر .
نديم ، بربلبل شيدا اوله‌سيدى ، برروح بودرجه بلند ، بويله خوش برادا ايله متصل تغنى ايده‌من ، عشقنى ، غرامنى بومرتبه شوق ايله كوكلره صاچاماز ، هرقلب حساسى هيجانلره دوشوره‌مزدى .

على كمال . پيام ادبى - ٣٢٩ : نومرو - ١٠

—

نديمى نه وقت اوقورسه‌م مرقص قصيده‌لرينك ، مهيج شرقيلرينك بنده براقديغى تأثير آلتنده ، مست و مستغرق دوشونور و نديمك عصرنده دنيايه كله‌ديكمه أسفله‌نير دورورم .

فائق رشاد . ادبيات نوطلرندن - ١٣٢٩

—

نزيه بر ذكا ايله اوقونا بيله‌جك درجه‌ده بديعيه‌شن « پرده بيرونانه » برموضوعك ، قبا برذهن ايله نه اكرنج برچامورواولديغنى تقدير ايتمك ايچون ، نديمك ابراهيم پاشا وصفنده‌كى قصيده‌سنك مشهور كريز كاهى ايله سنبل زاده وهبى‌نك « قطعهٔ ازمطايباتش متضمن لطيفهٔ اماميه » عنوانلى منظومه‌سى اوقونمه‌لى ومقايسه ايدله‌ليدر .

على جانب . مصاحبهٔ أدبيه - ٣٢٩

—

نديم ، عصرنده دكل ، ملتمزده امثالى نادر كلان اجلهٔ ادبادندر . هله اشعارى حسن تصور ولطافت معنى جهتلريله عادتا اعجاز درجه‌سنده‌در .

ابوالضيا . نمونهٔ ادبيات - ١٣٣٠ : صحيفه - ٢٥

. . . . نديمك اثرلرنده يالكز، منحصراً سفيه و مسرف ، شوخ وشاطر بردورك اسراف وسفاهتى ، شوق وشطارتى اوقونور، نديمك روحى ـ تعبير جائز ايسه ـ پك حساس برفونوغرافدر : اوكا محيطى ، بولنديغى دور نه ويرمشسه او يالكز بونى ترنم ايتمشدر .

نديم ، ديديكمز كبى ، زمانى الك چوق ياشاتمش اولان داهيلردن بريدر .

محى الدين . يكى ادبيات ـ ١٣٣٠ : صحيفه ـ ١٠٨

—

نديم ، احمد ثالث دورينك بوتون دبدبه وحشمتنى ، سرايلرينك زينت والوانى ، باغچه‌لرينك رنكا رنك چيچكلرينى ، چراغانلر ، ضيافتلر وحلوا صحبتلريله كچن حياتى شعرلرنده ياشاتمشدر . استانبولك بوشوخ مشرب شاعرى، بالخاصه اشعارنده آهنك ولطافتله تميزايدر. نديمك اشعارنده واقعا فضولينك آتشين عشقى ، نفعينك عظمت بيانى يوقدر ؛ فقط قوللانديغى اينجه و آهنكدار كلمه‌لرله تصوير بدايعده كوسترديكى خارقهٔ بيانه هيچ برشاعر يتيشه‌مه‌مشدر .

احمد رفيق . لاله دورى ـ ١٣٣١ : صحيفه ـ ٧٢

—

نديمك انكين روحنده غمك بارينه‌بيله‌جك اوفاق برليمان بيله يوقدر، قصيده‌لرى، غزللرى آهنكدار، رقيق برر قهقهه‌در .

روشن اشرف . تدريسات مجموعه‌سى ـ ١٣٣٢

—

نديم اوشاعر بلبل دهان وكل فطرت ؛
نديم اولشوخ جاويد ، اوساغر لاهوت ؛
كمند زلف نكاره اسير ... بى قدرت ،
النده خنده فشان بر پيالهٔ ياقوت .

على اكرم . لسان عثمانى ـ ١٣٣٢ : صحيفه ـ ١٠

. . . لاله دوری وسعد آباد ، ندیمك دیوانده تقطیر ایدلمش کبیدر . باشقه دیوانلر . .. سعد آباد حیاتنك آنجق طیفنی کوسترییر ، اونك اینجی یعنی اصل حقیقتنی ، تقطیر ایدلمش خیاللریله ، بزه یالکز ، « ندیم » دیوورا بیلیر .

کوپریلی‌زاده فؤاد . یکی مجموعه ـ ١٣٣٤ : نومرو ـ ٢٤

—

ندیم ؛ لاله دورینك دکل ، خنده دورینك شاعریدر .

— طاهر منیر

پارلاماق استعدادینی کوسترن ذکالر ، انکشاف ایده‌جك دهالر بروقتلر ، تقدیرایدن یوکسك محافلك ، قیمت بیلن بویوك شخصلرك صحابت وحمایه‌سنه محتاجدی .

ندیم‌ده پادشاهنك ، سوکیلیسی داماد ابراهیم پاشانك توجه ومحبتلرینی تأمین ایدوبده کندیسنی ، ملتفت ، مشوق ، مساعدشخصیتلر ومحفللر آراسنده بولونجه ، لاله دورینك او أذواق کونا کونی ایچنده ، جوشمش ، جوشدیرمش وبوکون دلارده آنجق ریزان و کریزان برخیال وؤادی قالان نیجه نیجه حلوا صحبتلرندن ، جمعیت شبانه و شبانه‌دن .. نیجه نیجه چراغان صفالرندن ، لاله زار سیرانلرندن عبارت معتنا و یوکسك برعالم عیش وشادی « یاراتمش و یاشاتمشدر . او قادار ، که : او وقت خلقك بیله طاتمش اولدیغی اوبهشتی و فسانه‌وی حیات أذواقی ، تماماً تصویر وترسیمدن ، بوکونك اك ظریف و اك اینجه حسلی قلملری بیله عاجز وقاصردر .

ـ المطابع ـ

قصیده ـ صدر اعظم علی پاشایه :

سوزمه چشمك کبی‌سون مژکان مژکان اوستنه
اورمه زخمی سینه‌یه پیکان پیکان اوستنه

نرکس کلکون بیاضی صنمه سرخ ایتمش رمد
غمزهٔ ظالم ینه قانی ایلمش قان اوستنه

تیغ آتش رنکه عرض ایتمش دل مجروحنی
مژده‌لر ای جان بکف نار ایندی قربان اوستنه

سنبلستان خطك ذکریله از شب تاسحر
کوز دونر بیك کره بوخواب پریشان اوستنه

کهور حسنه عجب آشوبلر دوشمش ینه
چکمش ابروخنجرن برکشته مژکان اوستنه

خلوت صافی ضمیران خانهٔ آیینه‌در
ثقلت اولماز کلسه‌ده مهمان مهمان اوستنه

طرف خطده طره‌سی برعقده پیدا ایلمش
کویا خط چکدی آصف پنجه فرمان اوستنه

آصف اسکندر آیین ، حکیم خرده بین
فائق اولمش ذاتی‌خاقانی وخاقان اوستنه

صدر ملك آرا علی پاشای روشن رأی کیم
شمعنك پروانه وش خورشید لرزان اوستنه

شکل پروین صنمه توفیقك یازار برجیس چرخ
لاجورد اندوده برلوح زر افشان اوستنه

چهره‌سندن رنکی پرواز ایلمش صانمه شفق
هیبت اجلالی دوشمش مهر رخشان اوستنه

قصیده ـ علی پاشایه :

بر تاب ویردی قاشلرینه سنك وسمه کیم
آنجق اوتابی دشنه‌یه سنك فسان ویرر

عكس ايتدى صانعه سينهٔ ساقى نشان ايچون
رز دخترينه بركوش آينه‌دان ويرر

سن ايلدكجه قصد تغافل، اوچشم مست
هربر نكاه شوخنه يوز بيك زبان ويرر

بازوى دغداريني سير ايت او آفتك
شاه سمن عجب كه كل وارغوان ويرر

آب حيات ناز ايله چين جبين صاتن
جانى نقدينى وصالك ايچون شادمان ويرر

اى صدر محترم كه مزاياسى وصفنك
هربيته زيب مسند نوشى روان ويرر

سكا بو عز وجاهى ويرن ، ملك نظمده
دورنده بر نم كبى صاحبقران ويرر

طبعم او باغبان كران دستمايه‌در
كيم ، بر كل ابستسم بكا بر كلستان ويرر

هرحرف شوخى بلبل شيدايه نظممك
بر كلستان تبسم كل ارمغان ويرر

انجم دكل فلكده قضا بكر فكريمه ،
هرشب هديه بر تتق زر نعان ويرر

نظمم كورنجه روح ظهير وثنايى هم
بيك نشاطله مژدهٔ راحت رسان ويرر

نفى دخى عدمده ايشتدكجه سوزلرم
شاباش وآفرين جهان جهان ويرر

اغياره جام صونسه سپهر ستيزه كار
بن زاده‌سينه آب غم خونچكان ويرر

بخشى صيان يمانه بو دور زمانه‌يى
بخشى بيلوركه بخشى‌يه دائم يمان ويرر

بالله قوريه بيلديككك آلدن ، فلك حمان
بركون سنكده لايقك آه وفغان ويرر

قصیده ـ ابراهیم پاشایه :

سپیده دمکه اولوب دیده خوابدن بیدار
خروشه باشلدی ناگاه سرده درد خمار

هزار ضعفله حمامه طوغری عزم ایتدم
کمر کسسته پراکنده کوشهٔ دستار

واروب اوحال ایله حمامه آفت وخیز ایده‌رك
ایدنجه کوشهٔ خلوتده جایکاه قرار

نه کوردم ! آه آمان ، الامان برآفت جان
کلوب یانمده کونش کیبی اولدی لمعه‌نثار

صاچی فتاده سنك خوابی کیبی پژمرده
نکاهی عاشقنك خاطری کبی بیمار

وجودی خام کموشدن بیاض ، کلدن نرم ،
بویی هنوز یتشمش نهالدن هموار

اوقد وخد ، اوتناسب ، اوغبغب ، اوپستان
اویال وبال ، اوتمایل ، او شیوهٔ کفتار

تمام رنك وبها موبمو کرشمه وناز
تمام حسن سراپای شعلهٔ دیدار

ولیك حس اولنور کیم او ناز پرورك ،
درونی ایچره بر اندیشه وبر آتش وار

بن ایسه درد ایله اولدم همان،که آه عجب
ندر ؟ ایدن دلن اوناز پرورك آزار

دیدی اودم دل دیوانه هرچه باد آباد
بوحالتك ایده‌رم آندن اصلنی استفسار

جواب لطف ویرسه اکر ، زهی دولت
زهی سعادت ، اکر کیم ایدرسه‌ده آزار

همان خطاب ایدوب، أی آفتاب ناز دیدم
که ای فدا اوسینه زلفه نافهٔ تاتار

کموشدن آینه‌لر کبی صاف ایکن سینه‌ك
سزامیدرکه اوله بویله پایمال غبار

جهانی ایتمشکن حیرتك زبون ، یاسنی ،
کیم ایتدی بویله سرانداز حیرت افکار

نه‌در ، عجب سبب حیرتك ، نه‌در دردك ؟
کمال لطفك ایله قیل کمینه نه اخبار

ایشتدی چونکه سوزم اول کل حدیقهٔ ناز
درون سینه‌دن آه ایلیوب چو بلبل زار

دیدی‌که : آه سئوال ایتمه ، راز پنهانم
دل فکاریمه زخم اورمه سنده دیکر بار

دیلمله اوغرادیغم قیده ، بن شوحالمده ،
نه بلبل اوغرادی ، نه طوطئ شکر کفتار ؟

قرارین آلدی دلك برغریب دغدغه کیم ،
علاجی کوچ ، غمی مشکل ، تغافلی دشوار

بوشب برآفتك ابرامی ایله مجلسده ،
چکلمشیدی برایکی پیالهٔ سرشار

تمام نشئه‌لر ایتدکده مهر کبی طلوع
میان مجلسه نقل اولدی صحبت اشعار

ندیم نامنه بر شاعر جهان واریمش
کمند زلفنه دوشسون الهی اول عیار

بر ایکی بیتنی آنك کیف مااتفق ناکاه
بر اهل دل اوقویوب ایتدی بر دخی تکرار

شو رتبه ایتدی اثر باکه اول ادای سلیس ،
که طبع شوخم اولوب خاکسار جیب قرار

یمین ایدوب قلیجم قبضه‌سینه نذر ایتدم
بولوب ندیمی ایکی بوسه ایلیم ایثار

بوکره شمدی بلا بونده ، خانه‌سن بیلمم ؛
که عزم ایدوب اولم ایفای نذره خواهشکار

طوتالم آره‌یه‌رق بولهم آنی آما
قبول قیلمیوب ایلرسه نذرم استحقار

حجاب مانع اولورسه ، یا ناز ایدرسه ، یاخود
ایدرسه زهد صاتوب صورت ریا اظهار

نیجه چیقم عجبا عهده‌سندن اول نذرك
قالیرمی آه بنم کردنمده یوقسه بو بار

قچنکه بوسوزی کوش ایتدی ، دل قالوب بیهوش
کمال حیرت ایله همچو صورت دیوار

دیدمکه : ای کل نوخیزناز وعدوه ، سکا
فدا ندیم کبی بنده‌لر هزار هزار

نه کونه سحر ایدی آیا او بیت پرتأثیر ،
که بر سنك کبی سرکش پری‌یی قیلدی شکار

دیدی که برایکی بیت‌القصیده کیم اولمش
آنکله حضرت صدر کزینه مدحتکار

قصیده ـ ابراهیم پاشایه :

خوشا ای فیض جودك ایلیوب زیبنده دنیایی
کمال لطفك ایتدی حصه‌مند اعلا وادنایی

خوشا ای مسند آرای همم کیم حسن تدبیرك
ایدوب ملك جهاندن برطرف آشوب غوغایی

او غوغانك یرینه قیلدی دست بذل احسانك
جهانده هرکسه برکونه لطف راحت افزایی

بودر حق کلام ای صدر ذیشانکم قیاس اولماز
سنك الطافکه بذل عطای حاتم طایی

نیچون دیرلرسه جمله مدت عمرنده اول ایتمش
ویروب مالن برآز اشخاص ناسه بذل اعطایی

سن آما ای خدیو محترم اول ظهورنده
بتون بو مملکت خلقینه قیلدک کامبخشایی

ایدوب خاق یکیدن ملک، ومال وجاهنه مالک
جهانه ایلمشکن بویله لطف عالم آرایی

ینه هر برینه مخصوص ایدوب انعام حدنجه
نوازشلرله ممنون ایلدک اعلا وادنایی

عجب توفیقه مظهر اولدک ای صدر کرم گستر
که سا که حق میسر قیلدی بویله نام والایی

جهان نامکله طولدی ، خلق احسانکله سیر اولدی
طراوت بولدی الطافکله بوملکک سراپایی

زمانه دولتکده ، حضرت اللهه شکر اولسون
بلاسن بولدی بخت بیوفا، گردون هرجایی

هله الحمدلله بخت سرکش بیلدی یا حدین
هله کافر فلکده چکدی یا دامانه پایی

دیمشدم بن طولک تنهاجه برقاچ دفعه گردونه
بهی ظالم ندر بو خاطر آزاری وخود رایی

ندن بویله طولشمش سن،سن ارباب معارفله
برآزده ایتسه که درپیش آیین مدارایی

طوتالم سنده شفقت یوغیمش ، قادرمیسن منعه
گروه اهل دانشدن ظهور لطف مولایی

یا خوف ایتمزمیسن کیم ایلیه حق عالمه دستور
کمال ومعرفت قدرین بیلور بر صدر والایی

قصیده ـ ابراهیم پاشایه :

ناز وشیوه‌یله که آغوشمه جانانه گلور
سینه‌یی ، قلبی یکچوب تا حرم جانه گلور

اوبنك خانه‌مه تشریفنی کورسه ایندی مکر
شوق شوریده‌یی کوردم کلور آما ، نه کلور

چکسه برجام اکر اول غنچه دهن، همچون کل
چاکی دامانمك آغوش کریبانه کلور

داد بلزمیسن ای دشمن ایمانمکه ، طبیب
کافر اولورسه‌ده برخسته مسلمانه کلور

کلمدك ، کورمدك احوالمی ، داد ایلمدك
کورسه کافر بنم احوالمی ایمانه کلور

آچیلورسن کوزلم سن دخی صبر ایله برآز
شمدیجك همرم کیدوب مجلسه پیمانه کلور

عاشقك آغزینه بر کون دوشر أی غنچه ، لبك
لعلدر البت او آغوش نکینذانه کلور

فصل کل کلدیمی آیا دیو پرسان اوله‌رق
بلبلی کوشه‌ده کوردم که کلستانه کلور

فصل کل داخی همان بر ایکی کوندن صکره
خاکبوس در دستور جهانبانه کلور

قصیده ـ ابراهیم پاشایه :

کل ای فصل بهاران مایهٔ آرام وخوابمسین
انیس خاطرم ، کام دل پر اضطرابمسین

دهان غنچه‌یی باز ایت، زبان سوسنی ترلیل
شکست توبه‌یه دخل ایده‌نه حاضر جوابمسین

کلستانده نمایان اول چو معنای بلند أی سرو
بوموزون قد ایله حقاکه بیت انتخابمسین

آچل ای فصل دی سن کلستانلردن آچلسون کل
ترنم ایله بلبل مطربم ، چنکم ، ربابمسین

صالندك شویله‌که یاقدك بنی ای عرعر آزاده
سنی کوردکده صاندم دلبر عالیجنابمسین

کلم شویله ، کلم بویله دیمکدر یاره معتادم
سنی ای کل سوز جانم، که جانانه خطابمسین

مدام ای لالهٔ خاطر کشا دور اولمه کلشندن
سنکله نشئه تحصیل ایلرم جام شرابمسین

نه حالتدر سکا باقدقجه ای جو عمرم اکسیلمز
مکر زنجیر بند پای عمر پر شتابمسین

بوکون کلشنده کوردمکه اوتورمش پادشاه کل
طوروب خدمتده بلبل دیرکه شاه کامیابمسین

زمین بوس ایلیوب دستور اکرم عز ودولتله
دیر اول شاهنشه ذیشانه کیم مالك رقابمسین

قصیده ـ سلطان احمده :

باق ستانبولك شو سعدآباد نوبنیانینه
آدمك جانلر قتار آب وهواسی جانینه

ای صبا کوردکمی مثلك بونجه دمدر عالمك
پشت وپا اورمقده‌سن ایرانینه ، تورانینه

أی فلك انصاف ، ای مهر جهان آرا آمان !
بر نظیری وار ایسه سویلك قونلسون یانینه

بنده بیلمم بویله روح افزالغك ، اصلنی ، مکر
خضر تخم عمر جاوید أکدی نخلستانینه

هی نه فیض جاوداندر کیم اولور سرو سهی
سورسه‌لر برقطره آبن ناوکك پیکانینه

هی نه حالتدرکه دودن سنبل سیراب ایدر
اوغراسه باد صباسی دوزخك نیرانینه

شویله فیضا فیض کیم جوش وخروش نوبهار
کیم ایرشمشدر تلاطم آسمان ایوانینه

طرفه رنكارنك آهنك ايلمش صحرايى پر
كوه سس ويردكجه شيدا بلبلك افغانه

صبر وطاقتسز چيقوب بركل داخى پيدا ايدر
خنده صحمز غنچه‌نك زيرا لب خندانه

هرشه‌دك چقمقده مانند دعاى مستجاب
اوغره‌بن آب مصفا راه شادروانه

سزده بويله مهك اولورمى ديو خاكندن برآز
آه كوندرسم صبا ايله ختن خاقانه

«جدول سيم» ايچره آدم بينسه برزورقجه‌يه
ايستسه ممكن وارلمق جنتك تايانه

اولسه كر تصرنده‌كى نقش و نكاره برشبيه
آنى يازمزميدى غفارى نكارستانه

اولسه كسرالر زمانده، يافردوسى آنى
ايلمزميدى شرف شهنامه‌نك عنوانه

كوش قيل اى روح كسرى ، اى روان جم ايشيت
بن قاپيلمم اهل تاريخك سخن سنجانه

ايكيكزده اولمش مالك آكا آلدم خبر
چرخ پيرك آند ويردم دينه ، ايمانه

ديرسكز كيم چرخ پيره يوق يره ويردك قسم
كيم او بى ايماندر آنك كيم بقر ايمانه

وقتكزده چرخ ، آمنا كه بى ايمان ايدى
اهل دل مقرون ايدى اندوه بيپايانه

شمدى آما اهل پروردر ، مسلماندر تمام
اوله‌لى محكوم سلطان احمدك فرمانه

قصیده - ابراهیم پاشایه :

بوشهر استانبول‌که بی مثل وبهادر
بر سنکنه یکپاره عجم ملکی فدادر

برکوهر یکپاره ایکی بحر آراسنده
خورشید جهانتاب ایله طارتلسه سزادر

برکان نعمدرکه آنك کوهری اقبال
برباغ ارمدرکه کلی عز وعلادر

آلتنده‌می ، اوستنده‌میدر جنت اعلا
الحق بونه حالت ، بونه خوش آب هوادر

هرباغچه‌سی برچمنستان لطافت
هرکوشه‌سی برمجلس پرفیض وصفادر

انصاف دکلدر آنی دنیایه دکیشمك
کلزارلرین جنته تشبیه خطادر

هرکس ایریشور آنده مرادینه ، آنکچون
درکاهلری ملجأ ارباب رجادر

کالای معارف صاتیلور سوقلرنده
بازار هنر ، معدن علم وعطادر

جامعلرینك هربری برکوه تجلی
ابروی ملك آنده‌کی محراب دعادر

مسجدلرینك هربری برلجهٔ انوار
قندیللریده مه کبی لبریز ضیادر

سرچشمه‌لری اوله‌ده انسانه روانبخش
کرمابه‌لری جانه صفا ، جسمه شفادر

هپ خلقنك اطواری پسندیدهٔ مقبول
دیرلرکه برآز دلبری بی مهر ووفادر

شمدی یاپیلان عالم نورسم صفانك
اوصافی هله بشقه کتاب اولسه سزادر

نامی کبی اولمشدر او هم سعد ، هم آباد
استانبوله سرمایهٔ فخر اولسه روادر

کهسارلری ، باغلری ، قصرلری هپ
کویا که بتون شوق وطرب ، ذوق وصفادر

استانبولك اوصافنی ممکنمی بیان هیچ
مقصود همان صدر کرمکاره ثنادر

استانبولده برقصر وصفنده :

ای عالم مثالك سیاح هوشیاری
هیچ قصر صورتنده کوردکمی نوبهاری

کل کورمدکسه سیر ایت ، آما صقین غلطدن
تابنده غره صانمه اول چیفت زرنکاری

ابرولرین زر اندود ایتمش عروس فیضك
مشاطهٔ کمالك کلك خجسته کاری

باق اول زمین خوب ودلجوی مشکبویه
سیر ایت اوسقف پاك پرنقش وپرنکاری

کویا ایدوب طبیعت کوی زمینی تسطیع
تبت اشاغی دوشمش ، چین وختن یوقاری

اول دکلو ساحه‌سنده فیض ونشاط وار کیم
اولسیدی کر زمانك آسایش وقاری

دیردمکه کلمش آنده طرح اقامت ایتمش
جمشید کامکارك ایام خوشکواری

دیوار تابدارین خلق ایلمش منقش
دوشمش بهشتك آکه عکس شکوفه‌زاری

اولدی عجب عجب کیم ترکیب خلده قابل
بز بویله بلمز ایدك بوعنصر چهاری

بر یانه لاله زاری کشت پیالهٔ جسم ،
بریانه کلستانی کانك حزینه‌داری

بر يانه چشمه سارى ايتمش بيانه آغاز
اوصاف طبع صاف وصاف روزكارى

ـ غزليات ـ

حده‌دن كچمش نزاكت ، يالك وبال اولمش سكا
مى سوزلمش شيشه‌دن ، رخسار آل اولمش سكا

بوى كل تقطير اولنمش ، نازك اشلنمش اوجى
برى اولمش خوى ، برى دستمال اولمش سكا

سحر وافسونيله طولمشدر درونك اى قلم
زلف هاروتك ديمك ممكن‌كه نال اولمش سكا

شويله كرد اولمش فرنكستان بريكمش بريره
صكره كلمش كوشهٔ ابروده خال اولمش سكا

اول بت ترسا سكا مى‌نوش ايدرميسن ديمش
الآمان اى دل نه مشكلتر سؤال اولمش سكا

سن نه جامك مستى سن ، آيا كيمك حيرانى سن
كندك آلديردك كوكل نولدك ، نه حال اولمش سكا

لبلرك مجروح اولور دندان سين پوسه‌دن
لعلك اوپدرمك بوحالتله محال اولمش سكا

يوق بوشهر ايچره سنك وصف ايتديكك دلبر نديم
بر پرى صورت كورنمش ، بر خيال اولمش سكا

—

عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدى هپ
صبر وطاقت مصرف چاك كريبان اولدى هپ

آچمش اولدم سينه‌سن بركره آرام وسكون
سينه‌دن بلمم نه حالتدر كريزان اولدى هپ

خال كافر ، زلف كافر ، چشم كافر الامان
سربسر اقليم حسنك كافرستان اولدى هپ

کردنندن ، سینه‌سندن بوسه‌لر ایتمشدی وعد
جمله‌سندن نیلیم کافر پشیمان اولدی هپ

برنزاکعله آچوب فس، کوشه‌سندن پرچمك
شوله کوسترمش که کیم کوردیسه حیران اولدی هپ

شیوۀ کفتاری هم شیرکمی اوکرتدی سکا
هر سوزین شیرین زبانم جانمه جان اولدی هپ

سن دیمش‌سن کم کیمك دردیله کریاندر ندیم
هپ مروتسز سنك دردکله کریان اولدی هپ

تحمل ملکنی ییقدك هلاکو خانمیسن کافر
تمان دنیایی یاقدك آتش سوزانمیسن کافر

قیز اوغلان نازی ، نازك ، شهلوند آوازی،آوازك
بلاسن بنده بیلمم قیزمیسن ، اوغلانمیسن کافر

نه معنی کوستر دوشکده‌کی آتشین آطلس
که یعنی شعلۀ جانسوز حسن وآنمیسن کافر

نه‌در بو کنزلی کزلی آهلر ، چاك کریبانلر
عجب برشوخه‌بنده عاشق نالانمیسن کافر

شراب آتشینك کبی رویك شعله‌لندرمش
بوحالتله چراغ مجلس مستانمیسن کافر

نیچون صیق صیق باقرسن بویله مرآت مجلایه
مکر سن داخی کندی حسنکه حیرانمیسن کافر

ندیم زاری برکافر اسیر ایتمش ایشتمشدم
سن اول جلاد دین، اول دشمن ایمانمیسن کافر

برکیمسه‌یه آچلمز ایدم دامنك اولسم
کیم کورر ایدی سینه‌کی پیراهنك اولسم

دائم آره‌ین بولسه جوانم سنی بنده
برغنجه کل اولسکده سنك کلشنك اولسم

دستیده ، قدحده طویه‌مم کورمکه باری
ای کوهر شفاف سنك مخزنك اولسم

دوکولمکه ، سوکولمکه ، قوغولمغه بالله
هپ قائلم آما که افندم سنك اولسم

شمع اولمز ایسم بزمکه بو سوز ایله باری
درکاهکه برمشعلهٔ روشنك اولسم

چشمانکك اوکرنسم اوکافرجه نکاهك
برلحظه ندیم نکه پر فنك اولسم

—

عاقبت کوکلم اسیر ایتدك او کیسولرله سن
سن نه جادوسن که آتش باغلادك مولرله سن

غمزهٔ فتانکی قویدك که یاقدی عالمی
بخته ظالمکن چه بابلده جادولرله سن

بویله چابك کلدی اوخط سیه رخساریکه
وار ایسه پروازه مشق ایتدك پرستولرله سن

بنی ساقی اوله‌یم بزمه طورورکن سودیکم
بویله سیمین ساقلر ، بللور بازولرله سن

کورمه‌دن مجنونلرك صحراده‌کی جمعیتن
سودیکم مشق نکاه ایلردك آهولرله سن

سرو دلجویمدن آیرو کشت کلشن ایسته‌مم
واروبوری ایسترسك ای اشك روان جولرله سن

نازدن خاموش سن یوقسه ، زبانك طوءیدن
ایسته‌سه‌ك بیلك دلستان سویلرسن ابرولرله سن

شوخدر تا شویله رفتارك که فرق ایتمز باقن
شویله کیتسك سرو آزادم آقان صولرله سن

بوالعجب عیار افسونکر سن ای کلك ندیم
چوق طبیعت سرخوش ایلرسن بودارولرله سن

—

بن اولسم ، برده مطرب ، برده کنار جویبار اولسه
خوش ایمدی برده فرضا برجوان شیوه‌کار اولسه

یتر کچدی بوکونه مالخلیالرله اوقاتم
آمان برکون مقدم آه فصل نو بهار اولسه

بزه کلدکده انکار ایله اقراریکی ظالم
دیمش‌سین، یوق دیمزدم بادهٔ شیرین کوار اولسه

عجب پستانکه بکزرمی دقت اوزره بر باقسم
سن آچسك سینه‌کی باغ ایچره برقاچده انار اولسه

اوشوخك حسرتندن چار چشم انتظار اولدق
بزه نوبت ایرشسه باری ابروسی دوچار اولسه

سنك وصفکده جانا برنشاط آور غزل کوردم
اولورسه تازه اشعار اویله پاك وآبدار اولسه

—

سوز جهان ایچره نه کلشن ، نه کلستان آلمه‌ده
ایش همان آغوشه برسرو خرامان آلمه‌ده

لعل یار آغزنده آما ، واپسین اولمش نفس
عاشق بیماری کوردم جان ویروب، جان آلمه‌ده

غمزهٔ جلادك ايتدى عاشقك كارين تمام
اى شه بيداد خطك داخى فرمان آلمه‌ده

وايه بخش بيكسان اولماغه ال ويرمز همان
أى فلك چالا كدر دستك كريبان آلمه‌ده

شربت لعلكده‌كى خاصيتى بيلمم ، وليك
نشتر غمزه‌ك عجب استاد ايمش قان آلمه‌ده

عرصهٔ معناده الحق يكه تاز اولدك نديم
اسب طبع چابكك كتدكجه ميدان آلمه‌ده

—

بوس لعلك شويله سيراب زلال ايلر بنى
كيم كورن آب حيات ايچمش خيال ايلر بنى

شاعره سوز بولمغه منت نه آما نيليم
آه كيم حيرت سنى كوردكجه لال ايلر بنى

سوديكم جام ميه حاجت نه‌در ، لعل لبك
برشكر خنديله مست بى مجال ايلر بنى

باغده زلف ورخك آ كدنجه بوكيمدر ديو
سنبل وكل بيرى بيرندن سؤال ايلر بنى

نكهت زلفكله كلدكجه نسيم نو بهار
طرهٔ سنبل صفت آشفته حال ايلر بنى

ناتوانم شويله چشمك حسرتندن كيم كمى
سايهٔ مژكان آهو پايمال ايلر بنى

كرد شك كوردكجه ساقىٔ ملايم مشربك
آرزوسر كشتهٔ فكر محال ايلر بنى

حسرت چشمکله بن خاکده سیاه اولسم دخی
بخت آخر سرمهٔ چشم غزال ایلر بنی

کویبا بیلمز افندم بندهٔ دیرینه سن
کیم ندیما بومیدر دیو سؤال ایلر بنی

—

سینه‌ده اول نه محرق آرزولر وار ایدی
لبده سرکش آهلر ، آتشلی هولر وار ایدی

بویله بیحالت دکلدی کوردیکم صحرای عشق
آنده مجنون بیدلر ، دیوانه جولر وار ایدی

بن بوکون برنوبهار حسن وآن سیر ایلدم
طرف دستارنده سنبل کبی مولر وار ایدی

سن بنه برنونیاز عاشقی پیدا ایلدك
کویکه یر یر دوکلش آب رولر وار ایدی

ای ندیم ، ای بلبل شیدا نیچون خاموش سن
سنده اول چوق نوالر ، کفت‌وکولر وار ایدی

—

مست نازم کیم بویوتدی بویله بی پرواسنی
کیم یتصدیردی بوکونه سرودن بالاسنی

بویدن خوش ، رنکدن پاکیزه‌در نازك تنك
بسله‌مش قوینده کویا کیم کل رعناسنی

کلی دیبا کیدك آما قورقرم آزار ایدر
نازنینم سایهٔ خار کل دیباسنی

برالده كل ، برالده جام كلدك ساقيا
قنغيسن آلسم كلى، ياخود كه جامى ، ياسنى

صاندم اولمش جسته برفوارهٔ آب حيات
بويله كوستردى بكا اول قد مستثناسنى

صاف ايكن آيينهٔ اندامدن سينه‌م ، دريغ
آلدم بركره‌جك آغوشه سرتاپاسنى

بن ديدكجه بويله كم قديكى قيلدى ناتوان
كوسترر انكشت ايله مجلسده‌كى ميناسنى

—

ايلدى بر ايكى پيمانه‌يله سركردان بزى
آه او صهبا صاتيجى ، عقل آليجى كافر قزى

سينه‌سى دستنده‌كى پيمانه‌دن براق وصاف
رخلرى دستنده‌كى صهباى تردن قرمزى

كرم اولوب (جانان) بزه بربوسه اقرار ايلمش
دون قزكده چيكندى اى پيرى اول ساقزى

خانه تنها ، الده صهبا كله كرم ويا نرم
آه اى صبر وتحمل بعدازين ياهو سزى

وارميدر بيلمم نديما بردخى آنك كبى
دين ودل خصمى ، رياجلادى، تقوى خرسزى

—

- رباعيلر -

ارباب دل اولدى جوانه مفتون
هيچ قالمدى برزن الفتندن ممنون
اكثر شعراى عصر قوللنمزلر
بكر اولدوغيچون سخنده تازه مضمون

—

رقاص بو حالت سنك اوینوکده میدر
عاشقلرینك کناهی بوینوکده میدر
دویمم وصلکه شب روزه کبی
ای سیم بدن صباح قوینوکده میدر

—

دکلش قصدی خنجر چکمك اول سرمست طنازك
جان آغوش آچوب زرین کمر کوسترمك ایسترمش
تبسمله نکاهندن خیال ایتدم سنك ظالم
بزه لعل شکر بارك کهر کوسترمك ایسترمش

– شرقیلر –

عید ایریشسون باعث شوق جدید اولسونده کور
سیر سعدآبادی سن بر کره عید اولسونده کور
کوشه کوشه مهرلر، مهلر بدید اولسونده کور
سیر سعد آبادی. . . . .

آنده سیر ایت کیم نه فرصتلر کیرر جانا اله
کور نه دلجولر، مهرولر، نه آهولر کله
طفل نازم ، سودیکم بر ایکی کون صبر ایت هله
سیر سعد آبادی . . . . . .

کرچه کیم واردر آنك هردمده باشقه زینتی
روزه ایامنده ده انکار اولنمز حالتی
شیمدی آ کلنمز هله برخوشجه قدر وقیمتی
سیر سعد آبادی . . . . . .

دور ظهور ایتسون هله هرکوشه‌دن بردلربا
کیمی کیتسون باغه دوغری ، کیمی صحرادن یکا
باق نه‌در دنیاده رسم صحبت ، ذوق وصفا
سیر سعد آبادی . . . .

طفل نازم جمله كوردم دیو آلداتمه بنی
كورمدك برخوشجه سن داخی اودلجو كلشنی
سرونازم كل نديم زار كزدیرسن سنی
سیر سعد آبادی سن بر كره عيد اولسونده كور

كرچه دل آلقده حسنك خیلی استعدادی وار
لیك اوكيسونك قفادن آ كا چوق امدادی وار
چاره‌سز عشاقك آنجق ناله وفريادی وار
الامان بیلمز ندر غمزهٔ بیدادی وار

بر پریدر كرچه آما یوقدر انسانیتی
آفتابی ذرهٔ ناچیزه صایمز طلعتی
نخل طوبایی صالندیرمش نهال قامتی
كلشن حسن جمالك بربوی شمشادی وار

مجلسه پیانه‌لر كلدی نیجه یاد اولمسون
عاشقی پك چوق جفایه نیجه معتاد اولمسون
شیوه فننده او كوزلر نیجه استاد اولمسون
غمزهٔ فتان كبی یاننده بر استادی وار

هر كله شوقیله بلبل كبی زار اولمز نديم
دكه بر زلف كرهكیره شكار اولمز نديم
بر كلستانده چوشبنم خاكسار اولمز نديم
دكه بر دلبر بكنمز بر دل نقادی وار

بنه اولدم اسیری آه بر شوخ ستمكارك
كه دلبر سومه‌مش بیلمز بلا سن عاشق زارك
نه كافرابكلرين كوردم بن اول زلف سیهكارك
او ابرونك، اوظالم غمزه‌نك، اول چشم مكارك

او طفل نازی کوردم روینه خورشید اثر ایتمش
خبردار اولامشدر صکره بیلمم نیلمش، نتمش
مکر ظالم قاچوب تنهاجه سعد آباده دك کیتمش
تماشا ایلمش آلاینی شوکتلی خنکارك

کزرمش قصرك اطرافنده بر بر تازه مهرولر
مکحل کوزلی، شیرین سوزلی، لیلی یوزلی آهولر
همان آلتنیش صدا سن آ کدیررمش چاغلایان صولر
ایدرلرمش دعاسن پادشاه معدلت کارك

کوزلسن، بی بدلسن، شوخ سن، آلفته سن جانا
سوز اولمز حسنکه، کلمز نظیرك عالمه حقا
سنك هر جوریکه بیك جانله صبر ایلرم اما
نبی پك اولدرر ای بیوفا ایللرله بازارك

کلزاره صالن موسمیدر کشت وکذارك
ویر حکمنی ای نخل چمن کهنه بهارك
دوك زلفکی سمورکبی عارضك اوزره
ویر حکمنی ای سرو روان . . . . .

بلبللرك ایستر سنی ای غنچه دهن کل
کل کیتدیکنی آ کمیه‌لم کلشنه سن کل
پامال شتا اولمه‌دن اقلیم چمن کل
ویر حکمنی . . . .

صال خط سیهکارك اورخسارهٔ آله
سموریکی قاپلات بو سنه قرمزی شاله
آل دسته اکر لاله بولنمزسه پیاله
ویر حکمنی . . . .

جنت کبی عالم ینه هر میوه فراوان
سن میوهٔ وصلك دخی ایتمزمیسین ارزان
عشاقه برر بوسه ایدوب کیزلیجه احسان
ویر حکمنی ای سرو روان کهنه بهارك

یتمزمی سکا بستر و بالین قوجاغم
سرت اولدی هوا چیقمه قویندن قوزوجاغم
آتشلك ایدر سکا بو سینه‌مده‌کی داغم
سرت اولدی هوا . . . .

سن بویله صوئوق یرده نیچون یاتار، اویورسك
بالله دوکر دور هله دایه‌ك سنی کورسك
داخی کوچوجوکسك یالکز یرده یاتمه اوشورسك
سرت اولدی هوا . . . . .

یاقلاشدی شتا ابرسیه طوتدی جهانی
قالمدی صبانك کزه‌جك تاب وتوانی
قربانك اولم کچدی بوغاز سیری زمانی
سرت اولدی هوا . . . . .

برجام چك ای غنجه ذهن دفع خمار ایت
چشممده خیالك کبی کل کشت وکذار ایت
نقشك کبی آیینهٔ سینه‌مده قرار ایت
سرت اولدی هوا چیقمه قویندن قوزوجاغم

یکیدن اسکی محبتلری تجدید ایده‌لم .
کل بنم قاشی هلالم بزه بر عید ایده‌لم
سنی بر جام مصفا ایله خورشید ایده‌لم
کل بنم . . . .

ایشته خون اولدی دلم غمزهٔ عیاشك ایچون
ایشته خنچرلره دوشدم سنك اول قاشك ایچون
بك رجا ایدرم اونوتمه کوزل باشك ایچون
کل بنم . . . .

یتر آغلاندی فراقك بوذل بیماری
یتر ایتدیردی خیالك بکا آه و زاری
کامکار ایت بزی بر کورمکه کل باری
کل بنم . . . .

بزممز رویك ایله رشك کلستان اولسون
خنده‌لرله لب لعلك شکر افشان اولسون
اعتذار ایتمه، ندیما سکا قربان اولسون
کل بنم قاشی هلالم بزه بر عید ایده‌لم

سودیکم، جانم، یولنده خاکه یکسان اولدیغم
عیددر چیق ناز ایله سیرانه قربان اولدیغم
ای بنم عشقنده بلبل کبی نالان اولدیغم
عیددر . . . .

جمله یاران سکا عشاق اولدیغن بیلمزمیسن
جمله‌نك طاقتلری طاق اولدیغن بیلمزمیسن
شمدی عالم سکا مشتاق اولدیغن بیلمزمیسن
عیددر . . . .

کاهی (فیض آباد) ه دوغری عزم ایدوب ایله صفا
(آصف آباد) ه کاوب کاهی صالن ای مهلقا
کل هله کور صحن سعد آباده هیچ اولمز بها
عیددر . . . .

قاپلادوب کلپنبهٔ شالی فروهٔ سموریکه
اول سیه زلنی دوکوب اول سینهٔ بلوریکه
عطر شاهیلر سوروب اول کردن کافورینه
عید در . . . .

سن آچیل کل کبی زار ایله هزار اولسون ندیم
بند بند اولسون زلفك، شکار اولسون ندیم
سن صالن جانا یولکده خاکسار اولسون ندیم
عید در چوق ناز ایله سیرانه قربان اولدیغم

سراپا حسن وآلسن ، دلستانسن ، ناز پرورسن
جوان مهربانسن ، شوخ سن ، نازنده دلبر سن
نظیرك یوق جهانده حسنله مهر منورسن
بها اولمز سکا جانا عجب پاکیزه کوهرسن

آیا کلزار حسن وبهجتك نخل سرافرازی
کیم استاد ایتدی فن عشوهده اول چشم طنازی
کیم اوکرتدی سکا جانا بودکلو شیوه ونازی
که دائم بویله ناز ایله کولر، ناز ایله سویلرسن

یتر ، قالدك یتر ای طفل نازم خانهده تنها
یتر ، قاریشمه سونلر سکا غیری دایه ولالا
برآز کل باغه بلبل دیکله ، کل سیر ایت ، آچیل جانا
که سن دائی هنوز آچیلمهمش برغنچهٔ ترسن

خرامك دلپسند وجنبشك دلخواهدر جانا
خیالکله ندیمك کاری آه و واهدر جانا
آنانك،آتانك سنك وار ایسه مهر وماهدر جانا
که برباقیشده مهره ، برباقیشده ماهه بکزرسن

ساقیا مجلسه کل جسممه کلسون جانم
عهدلر، توبه‌لر اول ساغره قربان اولسون
آیانك صاقینه‌رق باشمه آمان سلطانم
دوکیلن می، قریلن شیشهٔ رندان اولسون

مرحبا ایتدیکك ایللرله روای کوره‌یم
ایللر أمسون او شکرلبلریده بن دوره‌یم
باری لطف ایله آ ظالم ا بریجك یوز سوره‌یم
پایك اولمازسه اکر کوشهٔ دامان اولسون

شوخسك نیلیم آما که یلان سویلرسن
هرزمان بویله ندیمانی فریب ایلرسن
خامدر میوهٔ وصلم سکا اولمز دیرسن
اولسون ای تازه نهال چمن جان اولسون

عجب نازنده طفل دلستانسن
کوزلسن، تازه‌سن، ترسن، جوانسن
کوزمده نورسن، سینمده جانسن
همان قلبمده‌کی رازنهانسن

نه‌دن شکسته‌در طرف کلاهك
نه‌دن مستانه‌در چشم سیاهك
نیچون قانلر دوکر تیغ نکاهك
نیچون سن بویله آشوب جهانسن

واروب بیکانه‌لرله الفت ایتدك
دل زارم اسیر محنت ایتدك
بنی جورکله سن بی‌طاقت ایتدك
یمانسین ماحصل، ظالم یمانسن

کوکل کیم عقد بند کا کلکدر
هوادار شمیم سنبلکدر
ندیم زار ، قربانك ، قولکدر
سن آنك جسمنه روح روانسك .

سودیکم جمالك چونکه کوره‌مم
چیقمسون خیالك دل شیدادن
خاکپایه چونکه یوزلر سوره‌مم
آلایم پیامك باد صبادن

کبود چشم بیرحم ایتدی نکاهك
عاشقلرك کوکه چیقاردی آهن
سوردم کردننده زلف سیاهن
بر جواب ویرمدی آقدن، قارادن

سودیکم بنده‌که دوشرسه خدمت
قپوکده قول اولمق جانمه منت
کوره ایدم سنده بوی محبت
ایسته‌دیکم بودر سن بی‌وفادن

ندیما حسنکه اولمشدر عاشق
اویله بر عاشق کیم قولنده صادق
کرمه نه‌قادار دکلسه لایق
عار ایتمز افندم شهلر کدادن

برصفا بخش ایده‌لم کل شو دل ناشاده
کیده‌لم سرو روانم یوری سعد آباده
ایشته اوچ چیفته قاییق اسکله‌ده آماده
کیده‌لم سرو روانم . . . .

کوله‌لم ، اوینایه‌لم ، کام آله‌لم دنیادن
ماء تسنیم ایچه‌لم چشمهٔ نو پیدادن
کوره‌لم آب حیات آقدیغنی اژدرهادن
کیده‌لم . . . .

که واروب حوض کنارنده خرامان اوله‌لم
که کلوب قصر جنان سیرینه حیران اوله‌لم
گاه شرقی اوقویوب گاهی غزل خوان اوله‌لم
کیده‌لم . . . .

اذن آلوب جمعه نمازینه دیو مادردن
برکون اوغورلیه‌لم چرخ ستم پروردن
دولاشوب اسکله‌یه دوغری نهان یوللردن
کیده‌لم سرو روانم یوری سعد آباده

وصف حسن وبهجتی بروجهله صیغمز دله
کل شرف آبادی کور شوکتلی خنکارم هله
آکلانیلمز حق بو کیم آرایشی تقریر ایله
کل شرف آبادی کور . . . .

هر نفس آب وهواسی جانه جانلر قاتمه‌ده
انتسابکله جهانه ناز ونخوت صاتمه‌ده
هانکی کون تشریف ایدر شاهم دیو جان آتمه‌ده
کل شرف آبادی . . . . .

بن قولکه صوردم ندیمادن آنک اوصافنی
وصف ومدح ایتدی بغایت طرحنی ، اشرافنی
روحه تشبیه ایلدی حق هوای صافنی
کل شرف آبادی کور شوکتلی خنکارم هله

سینه‌سی دلدی بوکون بر آفت چار پاره‌لی
کل ینالقلی ، کلککلی کراکه‌لی ، مور خاره‌لی
جبیفته بکلی ، سیم کردنلی ، کونش رخساره‌لی
کل ینالقلی . . . .

برجوان قاشی صارماق صارمش افندم باشنه
سرمه چکمش ، عطر شاهیلر سورنمش قاشنه
شمدی کیرمش داخی تخمینمده اون بش یاشنه
کل ینالقلی . . . .

شهنشینلر زینتی ، آغوشلر پیرایه‌سی
هنوز بریلدر یانندن آیرلدی دایه‌سی
سودیکم ، کوکلم سروری ، عمریمک سرمایه‌سی
کل ینالقلی . . . .

شیوه‌سی ، نازی ، اداسی، خنده‌سی پک بی بدل
کردنی پوسکورمه بکلی، کوزلری غایت کوزل
صرمه کاکل ، سیم کردن ، زلف تل تل، اینجه بل
کل ینالقلی . . . .

اول پری رویک جفای چشم جلادین دیم
درد عشقک ندیمک آه وفریادین دیم
طرز وطورین سویلسم مالع دکل آدین دیم
کل ینالقلی ، کلککلی کراکه‌لی ، مور خاره‌لی

قصائدهٔ ضمیمه :

ـ قصیدهٔ رمضانیه : ابراهیم پاشایه ـ

بغتةً ثابت اولوب غره ، فراشنده امام
خواب ایچون یاتمش ایکن ایتدی تراویحه قیام

باش قالدیرمدیلر اوکلهیه‌دك اویقودن
یوم شك ذوقنه حاضرلنن احباب کرام

سردی فصل بهار ایتمشکن طبعه أثر
عطش روزه آکا قیلدی مکافات تمام

شو صوثوق کونده‌ده ایصیندیردی بزی
برکون أول ایریشوب کلدی هله ماه صیام

پاسپان ویردی قدومیله جواب ایلینه
رمضان کلدیمی آیا دیه‌رك استفهام

چشم زرقاء یمامیله‌می باقدی بیلمم
نظرشاهده احسنت زهی دقت تام

بیله‌مم بنده‌که شاهده‌می ، تقویمده‌می
هله برکذب وار اورته‌ده بودر صدق کلام

اهل کیفك بری دیرکه بهی سلطانم
آیدین آی ، بللی حساب اولمدی شعبان تمام

اوله‌جق اولدی همان چاره نه شمدن صوکره
ایده‌لم حکم قضا دستنه تسلیم زمام

شوقمز شمدی آکا دوشدی که انشاالله
اوله صحتله ، سلامتله مه روزه تمام

قیله ارباب دلی آب حیاته سیراب
ایریشوب حضر کبی آه اومبارك بیرام

ابتدا عید کون اجرای مراسمله بچوب
کیجه‌سی داخی اولوب مصلحت خواب تمام

چون ایکنجی کون اوله بویله‌جه عهد ایلشم
که نه صبر ایله‌یم اول کون ، درنك وآرام

چکدیروب (پیك سحری) دوغریجه سعد آباده
طوته‌یم زنده ایکن جنت اعلاده مقام

واره‌یم خاك طربنا کنه یوزلر سوره‌یم
برکون اولسون آله‌یم باری فلکدن برکام

حوضدن کوثر پاکیزه‌یی نوش ایلیه‌یم
قصردن بوی جنانی ایده‌یم استشمام

عید اوله ، فصل بهار اوله‌ده سعد آبادك
ذوقنی ایله‌مه‌یم صحت اولور باکه حرام

(خرم آباد) ه وارنجه زورق ایله
بیقصور ایلیه‌یم سیر قصوری اتمام

برمناسبجه رفیق ایله کررسك قابغه
شوقیله قوللانیرز غیری بزمدر ایام

صوکره حوضك اوته یانته چیقوب زورقدن
بردرخت آلتنه فرش ایلیه‌یم براحرام

کچ ایدوب کوشهٔ دستاریمی رندانه کچوب
اوتوروب ایلیه‌یم برایکی ساعت آرام

صوکره آلوب أله نیشکر کلك تری
اوله‌یم وصف جهانداور ایله شیرینکام

— قصیدهٔ شتائیه : سلطان احمده —

او رتبه ایتدی بوکسکین صوئوق زمینه أثر
میانی جوده کوم کوك کسیلدی نیلوفر

باشنده قار صچاغی صاربق ، آرقه ساده
نیجه کزر بوصوئوقلرده بیلمزم عرعر

شتانك ایتدیکی بیدادی ملك کلشنده
افندی بیکده برین سویلسم دولار دفترلر

آیاغی طوکمدیمی حوضك أولا باشدن
یا دوشمدیمی چنارك الی چمنده مکر

خزان یلی اثر ایتمش مثال ریح فراق
بوخسته‌نك بدن سردی قورقرم صرصر

هانی چمنده‌کی کرمیت طرب شمدی
عجب نه حالده بلبل دیدکلری قشمر

قومز کتیرمکه بوی بهاری باد صبا
کنار بامده یخلر دوروب یاتین خنجر

اوچار صوئوقدن افندی سمندر آتشده
برایکی کون دخی بویله اسرسه بوصرصر

برودت اویله‌که بوزلنمسون دیو ، لایق
قونولسه پنبه‌یه یاقوت پاره‌وش أخکر

آچیلمز اولدی چمنلرده چشم شهلاسی
دکیردی نرکسه‌ده چشم روزکار نظر

کوروب بو حالی کلستانده دوندی جدول آب
بهاره‌دك دوره‌من قورقرم کنار جزر

قلیج کبی أسییور صرصر زمستانی
نهال کیسه نوله بخدن آهنین مغفر

کسادی یوق هاله قیش کونلری عذار غمك
خراب خانه‌لر آقمزسه‌ده هله داملر

دوشوب بو کیجه تو أربخه فکر کلله هزار
آیاز قصه سن ایتدی صباحه دك ازبر

شکسته بسته هله بنده برغزل یاپدم
دوشوب خیالمه اول شوخله کچن دملر

شو صرمه صاچلره بردن صارلدی سودالر
امین سیم کشانه بو ییل کورندی ضرر

پسند محتسب عصره شیخی ایتدی بو کون
اوصول ایله قوجینك تا دیبنده درچنبر

سوزولدیکنجه دل چاقر کیف چشم شهبازك
حمامه بچه کبی دل صاقر صاقر تیترر

افندم آه هوالر بو کون صوئوق دیه‌رك
صوقولدی قوینونه اول ماه پاره‌نك مجمر

اوطفلی دختر زرله برآز آلیشدیردق
آتار قپاغی آمان دوشسون پدر ، مادر

مرایی خمری مثلث دیوب صاتار ظالم
شرابك اوستنه حرمت برآزده حیله قاتر

ییکیت‌می اولدك آجانم ندر بوقرمزی شال
باشکده دون دخی باغلیدی قرمزی چنبر

نه‌در بوسرخی‌ٔرو بزمه وارمدك چونکم
یا کعبه‌دن‌می کلیرسین بوشکلله کافر

کورەم نه وقتکه کردشده چشم کلکونك
دونر خیاله مجلسده دور ایدن ساغر

او ابروانی‌که سیر ایلیوب کلیر باده
میان پادشه دینه بند اولان خنجر

نهایت

3 1761 04271 9351

PL
248
N435
A17
1920